

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu: **P.**, V., IČO: X., na odvolanie správcu konkurznej podstaty JUDr. I. B. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. augusta 2011 č. k. 47 – 24 K 351/98-Že-1531 jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa zo dňa 25. augusta 2011 č. k. 47 – 24 K 351/98-Že-1531 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. augusta 2011 č. k. 47 – 24 K 351/98-Že-1531 súd zbavil JUDr. I. B. funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu a za správkyňu konkurznej podstaty ustanovil Ing. G. Ď.. Zároveň doterajšiemu správcovi JUDr. I. B. uložil povinnosť riadne informovať novoustanovenú správkyňu a dať jej k dispozícii všetky doklady do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení uviedol, že uznesením č. k. 47 – 24 K 351/98 zo dňa 28. 10. 1999 súd vyhlásil na majetok úpadcu konkurz a za správcu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. I. B.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 11. 1999.

Súd prvého stupňa uviedol, že z obsahu spisu je zrejmé, že dňa 02. 12. 2009 správca predložil súdu predbežnú správu o speňažení majetku konkurznej podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty, ktorú na základe pokynov súdu doplnil a predložil dňa 10. 08. 2010 a 12. 01. 2011. Súd ju schválil uznesením zo dňa 13. 01. 2001 č. k. 47 – 24 K 351/98-Že-1511.

Vzhľadom na to, že predseda Krajského súdu v Banskej Bystrici podal dňa 29. 06. 2010 podnet na trestné stíhanie, z ktorého vyplýva podozrenie zo spáchanie trestného

činu sprenevery, poškodzovania veriteľa resp. porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku v súvislosti s neoprávneným nakladaním finančných prostriedkov, a skutočnosti že súd zistil, že správca nemá na účte takmer žiadne finančné prostriedky, vyzval ho opatrením č. k. 47 – 24 K 351/98-Že-1435 zo dňa 20. 08. 2010, aby oznámil súdu, aké úkony vykonal pre navrátenie finančných prostriedkov vo výške 30 000 eur a tiež aby oznámil v akom rozsahu boli finančné prostriedky získané späť na účet úpadcu. Správca svojím podaním zo dňa 16. 09. 2010 oznámil súdu, že finančné prostriedky úpadcu vložil do spoločnosti C., akciová spoločnosť, Bratislava. Keďže spoločnosť nereagovala na jeho písomnú výzvu, podal na Okresný súd Bratislava V návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu a zároveň oznámil spôsobenú škodu poisťovni W., a. s., Bratislava, s ktorou má uzavretú zmluvu na zodpovednosť za spôsobenú škodu výkonom povolania advokáta, ako aj správcu konkurznej podstaty. V závere uvádza, že na účet úpadcu nebola pripísaná žiadna suma.

Prvostupňový súd ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že správca zverené finančné prostriedky úpadcu bez súhlasu súdu vložil do nebankovej spoločnosti, ktorá nie je schopná a ani ochotná ich vrátiť, svojím konaním spôsobil veriteľom škodu, teda spôsobil neodôvodnené prietahy v tomto konaní, súd ho na základe ust. § 8 ods. 5 ZKV zbavil funkcie správcu.

Proti tomuto uzneseniu sa odvolal správca konkurznej podstaty – JUDr. I. B. a žiadal aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Svoje odvolanie odôvodnil tým, že žiadne ustanovenia zákona (najmä ZKV) neobsahuje povinnosť správcu žiadať súhlas, názor alebo pokyn súdu na zhodnocovanie finančných prostriedkov konkurznej podstaty formou ich investovania do bankových alebo nebankových spoločností a počas konkurzného konania zo strany súdu mu takýto alebo obdobný pokyn vydaný nebol. Odkázal na § 12 ZKV s tým, že žiadny zákon platný v danom období mu neukladal zhromaždené finančné prostriedky uložiť len v bankových spoločnostiach na rozdiel od terajšej úpravy konkurzov a reštrukturalizácií. Uviedol, že uznesením Úradu boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica ČVS: PPZ – 190/BPK – S – 2010 zo dňa 25. 03. 2011 bolo voči nemu začaté trestné stíhanie, avšak toto uznesenie bolo uznesením Generálnej prokuratúry SR IV/3 GPt 431/10 - 10 z 08. 06. 2011 v plnom rozsahu zrušené.

Uviedol, že jeho úmyslom bolo zhodnotiť zhromaždené finančné prostriedky v záujme čo najlepšieho uspokojenia pohľadávok veriteľov. V danom štádiu nie je možné konštatovať, že škoda bola spôsobená, pretože naďalej prebiehajú konania, ktoré umožňujú získať finančné prostriedky do konkurznej podstaty (súdne spory, rokovania s poisťovňami). Samotná spoločnosť, ktorej boli finančné prostriedky zverené, má postavenie osoby, ktorej obchody a iná činnosť súvisia so subjektom podliehajúcim dohľadu NBS a to z dôvodu 100 % vlastníckeho prepojenia na obchodníka s cennými papiermi C. (§ 3 písm. a), a § 2 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z. z.).

Na záver uviedol, že v danej veci vždy informoval súd a veriteľov o svojom postupe, nikdy neboli žiadne námietky, podával správy a vyjadrenia. Podľa jeho názoru nemožno diskriminovať nebankový subjekt, ktorý je legálnou spoločnosťou pôsobiacou na území SR na základe oprávnení, ktoré využíva, kde aj štátne inštitúcie využívajú nebankové subjekty na zhodnocovanie finančných prostriedkov s tým, že všetky finančné prostriedky išli cez účty správcu, bolo to transparentné konanie, zachytené v účtovníctve a počas určitého obdobia si spoločnosť plnila svoje povinnosti a platila dohodnuté úroky, takže nebol dôvod meniť systém zhodnocovania. Správca následne urobil všetko pre vymoženie týchto finančných prostriedkov. Trestné stíhanie v súčasnej dobe nie je vedené, a preto platí prezumpcia nevinny, z ktorej musí každý orgán vychádzať. Zdôraznil že konal v dobrej viere, z hľadiska zhodnocovania finančných prostriedkov. Taktiež uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je všeobecné a nekonkrétne, kde z odôvodnenia nevyplývajú skutočnosti, ktoré by mali byť základom pre odvolanie správcu. Súd mal vedomosti o skutočnostiach v rozhodnutí uvedených dlhú dobu, vo veci však nekonal resp. konal až s určitým odstupom a jeho konanie je nezákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolanie správcu konkurznej podstaty JUDr. I. B. je dôvodné.

Podľa § 8 ods. 5 veta druhá ZKV súd aj bez návrhu zbaví správcu funkcie, ak správca neplní riadne svoje povinnosti alebo aj z iných dôležitých dôvodov.

Podľa § 8 ods. 2 ZKV správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd.

Základným príkazom zákona pre správcu pri plnení všetkých povinností a pri výkone funkcie správcu vôbec, je výkon funkcie s odbornou starostlivosťou. Činnosť správcu má smerovať k naplneniu konečného cieľa konkurzu, ktorým je speňaženie majetku patriaceho do podstaty a pomerné uspokojenie pohľadávok úpadcových veriteľov, pričom je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou.

Dôležitými dôvodmi, pre ktoré je možné zbaviť správcu funkcie, je najmä trvalé porušovanie povinností správcu, zaujatosť alebo trvale nepriaznivý zdravotný stav. Zbaviť správcu jeho funkcie možno i bez návrhu, ak súd zistí dôležité dôvody, pre ktoré treba správcu funkcie zbaviť. Zo zákona o konkurze a vyrovnaní pre ustanoveného správcu konkurznej podstaty vyplývajú určité povinnosti a súd je zasa oprávnený vyžiadať si od správcu správu a vysvetlenie, nahliadať do účtov a pod. Súd nesporne môže správcu zbaviť funkcie, ale len z dôležitého dôvodu, ktorým môže byť napr. trvalé porušovanie povinností správcu, hrubé sťažovanie konkurzného konania a pod. Za hrubé sťažovanie postupu konkurzného konania možno považovať to, ak správca nereaguje na opatrenie súdu podľa § 12 ZKV, nečinnosť správcu. Podmienky resp. dôvody zbavenia funkcie správcu súdom pre jeho nečinnosť, však musia byť preukázané resp. zrejmé z priebehu konkurzného konania. Súdu z ust. § 12 ZKV vyplývajú určité oprávnenia a umožňujú, aby v súvislosti s konkurzným konaním dával správcovi pokyny resp. vyžiadal správu resp. odpočet jeho činnosti.

Dôvod, pre ktorý, súd prvého stupňa zbavil správcu JUDr. I. B. v zmysle § 8 ods. 5 Zákona č. 328/1991 Zb. funkcie správcu, t. j. skutočnosti, že správca vložil finančné prostriedky úpadcu do nebankovej spoločnosti, ktorá ich nie je ochotná vrátiť, čím spôsobil neodôvodnené prietahy v tomto konaní, je potrebné uviesť, že správca pri výkone svojej funkcie postupuje s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností tak ako mu to ukladá § 8 ods. 2 Zákon č. 328/1991 Zb. S náležitou odbornou starostlivosťou musí správca postupovať aj pri nakladaní s finančnými prostriedkami úpadcu. Ide o finančné prostriedky získané počas konkurzu speňažením majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu, resp. inou činnosťou správcu a majú

slúžiť na dosiahnutie cieľa konkurzu, ktorým je pomerné uspokojenie veriteľov úpadcu. Finančné prostriedky majú byť k dispozícii kedykoľvek v priebehu konkurzného konania. Odvolací súd má za to, že správca nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď predmetné finančné prostriedky vložil do nebankovej spoločnosti, aj keď zákon výslovne neuvádza, že správca môže nakladať s finančnými prostriedkami len na pokyn súdu. Do rozhodnutia súdu prvého stupňa suma vložená správcom do nebankovej spoločnosti nebola na účet úpadcu vrátená. Konkurzné konanie vedené na majetok úpadcu sa nachádza v konečnom štádiu, nakoľko konečná správa bola schválená a súd v napadnutom rozhodnutí uložil novoustanovenému správcovi predložiť návrh na rozvrhové uznesenie, po právoplatnosti ktorého by malo prísť k uspokojeniu konkurzných veriteľov. V prípade nedosiahnutia predmetných finančných prostriedkov sa konkurzné konanie nesporne bezdôvodne predĺži, za to obdobie sa zvýšia ďalšie náklady v konkurznom konaní.

Odvolací súd je toho názoru, že finančné prostriedky uložené v bankách požívajú väčšiu ochranu, ako finančné prostriedky vložené v iných nebankových subjektoch. Banky vykonávajú svoju činnosť na základe povolenia v súlade so Zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na ich činnosť dohliada Národná banka Slovenska, čo nemožno povedať o nebankových subjektoch, na činnosť ktorých sa nevyžaduje povolenie a ich činnosť nie je pod dohľadom špeciálnej finančnej inštitúcie akou je NBS. Tvrdenie správcu o dohľade NBS nad finančnými holdingovými spoločnosťami, ktorým osobitné zákony v oblasti kapitálového trhu ukládajú povinnosti je správne. Ale vklady uložené v nebankových subjektoch nepožívajú takú úroveň ochrany ako je to pri bankách.

Tvrdenie odvolateľa, že trestné stíhanie bolo zrušené a platí prezumpcia nevinoty, z ktorej musí každý orgán vychádzať nie je v danej veci rozhodujúce. Odvolací súd rozhodoval o porušení povinností správcu v rámci konkurzného a nie trestného konania.

Odvolací súd dospel k názoru, že správca JUDr. I. B. svojím konaním nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď predmetné finančné prostriedky vložil do nebankovej spoločnosti, ktorá ich nevrátila na účet úpadcu. Tento dôvod odvolací súd posúdil ako dôležitý dôvod, pre ktorý v zmysle § 8 ods. 5 ZKV súd prvého stupňa JUDr. I. B. odvolal z funkcie správcu dôvodne.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne s poukazom na ust. § 219 O. s. p. potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 20. decembra 2011

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková